

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. X. De Continentia sacris Ordinibus teneantur annexa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

Corpus & Sanguinem Christi verum. Et sicut non possit Episcopalis potestas valide sic conferri, ut separatim daretur potestas ad ordinandum, & separatim ad confirmandum. Itaque eo ipso, quod accipit potestatem remittendi peccata, accipit quoque potestatem in extremam Unctionem, sitque capax obtinendæ commissionis ad confirmandum, & aliquos Ordines conferendum.

QUÆSTIO X.

De Continentia sacris Ordinibus annexa.

§. I.

An initiati sacris Ordinibus reneantur abstinere à Matrimonio?

95. Obligatio continentie non tangit initiatos minoribus sacris Ordinibus.

MISSA Clericorum obligatione, de recitando quotidie horas Cónicas (quæ respicit beneficiatos & in sacris constitutos, soletque explicari in materia de Religione) hoc loco communiter agitur de eorumdem obligatione ad cœlibatum seu continentiam, & incapacitate contrahendi matrimonium. Quæ obligatio etiam concernit indubiè eos tantum, qui majoribus sunt Ordinibus insigniti; ut ex sensu omnium, praxique Ecclesiæ & usu est manifestum.

An hi peccent redeundo ad statum secularem, etiam sine quæsa.

Quoad tonsuratos verò & minoribus tantum Ordinibus decoratos, certum in primis est, nullatenus peccare eos, qui ex justa & rationabili causa redeunt ad statum secularem: non enim per minores Ordines inducitur vinculum indissolubile. Certum quoque est non peccare mortaliter, etsi id faciant absque rationabili causa: neque enim ex natura rei, neque ex jure positivo deduci potest gravis obligatio ad permanendum in statu isto. Quàmvis Sanchez, Coninck & alii admittant tales peccare venialiter, ratione scilicet levitatis & inconstantie in bono inchoato. Quòd si verò quis ab initio statum clericalem assumeret absque animo perseverandi, censet Bannez, Aragon, Barbosa & alii apud Aversa quæst. 4. de Ordine, sect. 2. talem peccare mortaliter. Verùm omnino dicendum est, eum solum peccare venialiter, etsi ab initio ex sola levitate intendat recedere à statu isto. Immo nullo modo peccaret, si ab initio haberet solum animum experiendi, seu faciendi postea quod magis expedierit. Ad summum igitur peccaret graviter, qui ex intentione graviter mala istum statum assumeret, v. g. ex fine effugiendi fraudulenter justum judicium cum damno tertii, aut alio fine simili. Qua-

Qua mente sint assumendi.

re quod Tridentinum sess. 23. c. 4. de Reformatione statuit, ut primà Tonsurâ non inveniatur, de quibus probabilis coniectura non sit, eos non seculares iudicii fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem cultum præstent, hoc vitæ genus elegerint; ad summum facit, quòd Episcopus seculus agens non rectè procedat, aut etiam peccet, sic fraudulenter volens effugere justum iudicium sive cum damno tertii. Nec vetat de cetero eligi statum clericalem, etsi tantum ad tempus, re-cto alioquin fine, scilicet ad serviendum Deo. His præmissis

DICO I. Ab initio Ecclesiæ fuit cœnitus Sacerdotibus & Diaconis prohibitum contrahere matrimonium. Patet ex Can. 27. Apostolorum, Concilio Ancyrano can. 10. & ex antiquissimis Pontificibus & Patribus, quos vide apud Bellarm. l. 1. de Clericis cap. 19. Ut proinde impudenter mentiantur Melancthon & Remnius dicentes hanc legem continentie à Romanis Pontificibus contra antiqua Concilia introductam. Quam etiam videre est in Conciliis Vormaciensi, Aquileysensi & Moguntino sub Carolo Magno: unde colligas eorundem Sacerdotum splendorem mendacium, quo dixerunt inventam fuisse deum ante quadringentos annos in Germania istam continentie legem.

Dixi Sacerdotibus & Diaconis: quia Subdiaconatui fortasse non semper fuisse annexam obligationem continentie censet Vasquez, cum aliis: eò quòd ab initio non fuerit Ordo sacer, ut colligitur ex cap. A multis, de Etate & Qual. & Ordin. præfati. Postmodum tamen inter sacros Ordines est habitus, & obligationem continentie habet annexam, ut ex can. cit. patet. Nihilominus ex antiquissimis auctoritatibus Aversa quæst. 4. sect. 5. § Tertio, colligitur continentiam ab initio fuisse annexam Subdiaconatui. Nam can. 27. Apostolorum statuitur: *Ampli, qui ad Clerum proveci sunt, præcipimus, ut si voluerint, uxores accipiant, sed Lectores & Cantores, tantummodo. Et Concilium Eliberinum sub Silvestro can. 23. placuit (inquit) in totum prohiberi presbyteris, Diaconibus & Subdiaconibus, abstinere conjugibus suis, & non generare filios. Alibi etiam nomine Diaconorum communi quadam appellatione comprehenduntur quoque Subdiaconi; ut perique advertunt: peccatiunde apparet initium, ex quo desuper ista Subdiaconorum obligatio. Ita Aversa. Qui etiam advertit, quòd non semper fuerit Ordo sacer, sive quia olim sic vocabantur soli illi, qui conferuntur per impositionem manuum, aut certè illi soli, quibus gratia concessum tangere & ministrare corpus Domini. Postea autem generaliter sacri dicti sunt, qui proximè ministrant in altari & continentiam annexam habent.*

DICO II. Initiati sacris Ordinibus non tantum illicitè, sed etiam invalide contrahunt matrimonium. Patet ex variis juribus, & novissimè ex Tridentino sess. 24. can. 9. ubi id sub notione

id sub anathemate definit.

Dico III. Qui post initium matrimonium susceperunt sacros Ordines, tenentur etiam ad continentiam. Patet ex Carthaginensi II. can. 2. ubi præscribit Sacerdotibus & Diaconis continentes esse in omnibus &c. & ut præfati prædicite custodes etiam ab uxoribus se abstineant. Et interserit: *Vi quod Apostoli docuerunt, & ipsa servavit antiquitas, nos quoque custodiamus.* Et ex Epiphano Hæresi 59. inter alia dicente: *Sed adhuc viventem & liberos gignentem unius uxoris virum non suscipit.* (Ecclesia) sed eum, qui se ab una uxore continuit, aut in viduitate vixit, Diaconum, Presbyterum & Episcopum, & Hypodiaconum; maxime ubi fuerint canones Ecclesiastici. Plura Testimonia vide apud Bellarminum supra.

Conclusio intelligitur quoad Ecclesiam Latinam: quia in Græca, etsi Sacerdotes & alii fuerint aliquando adstricti ad omnimodam continentiam, etiam ab uxoribus, quas ante susceptioem Ordinis duxerant; ut patet ex Epiphano supra & ex c. Quoniam, dist. 3. & aliis, quæ allegat Præpositus dub. 21. postmodum tamen hæc lex quoad illos abrogata est, ideoque licite, saltem extra dies sui ministerii, utuntur suis uxoribus, ut colligitur ex c. Aliter, dist. 31. ubi ex Stephano Papa in Concilio Lateranensi dicitur: *Aliter se Orientalium habet traditio Ecclesiarum, aliter hujus S. Ecclesie Romana: nam eorum Sacerdotes, Diaconi & Subdiaconi matrimonio copulantur (scilicet jam inuito) istius autem Ecclesie (scilicet Romanæ) nullus Sacerdotum à Subdiacono usque ad Episcopum licentiam habet conjugium sortendi.* Idem satis clarè supponitur à Clemente III. c. Quasitum, de Penit. & Remission. & Innocentio III. c. Vi Clericorum, de vita & honestate Clericorum, & c. Cum olim de Clericis conjugatis.

Nihilominus juxta Præpositum quest. de Sacram. Ordinis dub. 21. apud Catholicos constat, etiam Græcis ita fuisse illicitum contractum matrimoniale, ut nunquam eis antea ordinatis licuerit illud inire. Et constat. Cum olim cit. ibi: *Quoniam Orientales in minoribus Ordinibus contrahunt, & in superioribus continentur Matrimonio jam contracto.* Et clarius can. 6. Concilii Quinisexti, ibi: *Decernimus, ut deinceps penitus, Hypodiacono, Diacono, Presbytero, post Ordinationem suam contrahere non liceat.* Si tamen contrahant, eorum conjugia, quamvis illicita, esse adhuc valida, censet, Arcadius in Concord. l. 7. c. 42. donec à Romana Ecclesia in futurum etiam pro Græcis statuatur invalida. Simpliciter etiam vetitum fuit Episcopis, vacare conjugio antea inuito: sicut habetur can. 12. Sed reliquis concessum est, ut antea conjugati (cum unica scilicet & virgine) possent ad sacros Ordines promoveri.

§. II.

An Continentia sit annexa Ordinibus sacris ex jure divino, vel Ecclesiastico, an autem ex voto?

SUPPONO tamquam indubitatum, Continentiam Clericorum non tantum obligare ad abstinendum à nuptiis, sed etiam ab omni actu venereo. Patet ex c. Vi Clericorum, de vita & honestate Clericorum, & multis aliis, quæ citat Sanchez l. 7. d. 27. n. 3. Patet etiam ex eo, quod hujusmodi clerici fornicantes ultra peccatum luxuriæ committant sacrilegium.

Dico I. Initiati aliquo majori Ordine non obligantur ad continentiam ex jure divino positivo. Ita D. Thomas, D. Bonaventura, Scotus & alii Doctores communiter contra Franciscum Turrianum & paucos alios. Nam nullibi extat hæc de re jus divinum. Et Ecclesia atque non permisisset Orientalibus ordinatis, etiam Sacerdotibus, usum uxorum, neque de facto permetteret Græcis Catholicis cum Ecclesia Romana communionem habentibus: quos etiam propterea non reprehendit.

Dico II. Continentia sacris Ordinibus est annexa solum ex præcepto Ecclesiæ; non autem ex voto, nequidem tacito, seu quod fiat ipsa susceptione Ordinis sacri. Ita contra D. Thomam & alios plurimos tum Scholasticos, tum Morales, tum Canonistas, tenet Scotus & plurimi Juristæ, compluresque Theologi, quos sequitur Aversa q. 4. sect. 7. §. Præferendus tamen.

Probatur I. quia plurimi canones ac decreta imponunt simpliciter Clericis obligationem continentie, sicut ceteris præceptis imponitur alterius rei obligatio. Can. 29. Apostolorum: *Innuptis autem qui ad clerum proveci sunt, præcipimus, ut si voluerint, uxores accipiant: sed Lectores Cantoresque tantummodo.* Sub horum nomine intelliguntur omnes minores Ordines; ut omnes supponunt, nisi quod Pasquez disp. 249. num. 27. intelligat ibi id solis Lectoris & Ostiariis permitti, ceteris autem prohiberi, etiam Exorcistis & Acolythis; sed sine fundamento. Carthaginense II. can. 2. & refertur cap. Cum in præterito, d. 84. Placuit (inquit) sanctos Antistites & Dei Sacerdotes, nec non & Levitas, vel qui Sacramentis divinis inserviunt, continentes esse in omnibus, ut quod Apostoli docuerunt, & ipsa servavit antiquitas, nos quoque custodiamus. Eliberitanum can. 33. Placuit in totum prohiberi Episcopis, Presbyteris, Diaconibus, & Subdiaconibus, abstinere se à conjugibus suis, & non generare filios. Concilium Roma-

101. Continentia Clericorum ad quid obliget.

non est iure divino.

102. Nec propriè ex voto, sed ex præcepto Ecclesiastico.

Probatur primò ex Canonibus.

num sub Silvestro can. 8. Nullum autem Subdiaconorum ad nuptias transire precipimus. Significanter loquuntur alii canones. Quare etiam passim solet vocari Lex vel præceptum continentia. Ac etiam hodie promovendis ad Subdiaconatum non exponitur obligatio voti, sed legis Ecclesiasticæ, et continentium; ut patet ex Pontificali Romano. Allegatur etiam *Trid. sess. 24. can. 9. Si quis (inquit) dixerit Clericos in sacris Ordinibus constitutos vel Regulares castitatem solemniter professos posse matrimonium contrahere, contractumque validum esse, non obstante lege Ecclesiasticâ (scilicet quoad ordinatos) vel voto (scilicet quoad Religiosos) anathema sit.* Verum attentâ Historiâ Palavicini, existimo hinc nil firmiter concludi contra oppositam Sententiam; cum Canon iste solum damnet opposita verba Lutheri. Unde Cardinalis Hofius suam sententiam scripto exprimens, ac ad Synodi scribas mittens, inter alia aiebat, *Nonum canonem à se comprobari, modo intelligeretur secundum Synodi mentem; quæ non fuerat ut deserviretur, legem calvarius esse legem Ecclesiasticam, de quo ne disputatum quidem fuerat, sed solum ut damnaretur error Lutheri cum iisdem ipsius verbis, quæ erant: Non obstantibus lege Ecclesiasticâ, & voto.* Ita refert Palavicinus l. 23. c. 9. n. 2. addens n. 3. illa verba lege Ecclesiasticâ similiter displicuisse Cardinali Lotharingæ; quæ tamen comprobavit, ubi majori parti probarentur, sed secundum veram Concilii mentem, adjecitque idem planè, quod Cardinalis Hofius: atque in hoc complures ejus sententiam complexi sunt, ut inquit Palavicinus supra.

103.
Probatur
secundò ex
hoc, quod
aliàs expref-
sè deberet
votum pro-
poni.

Probatur
tertio ex eo
quod possit
obligatio
voti igno-
rari, immo
excludi.

104.
Non obstat
quod inter-
dum utan-
tur iura no-
mine voti.

Probatur II. quia si esset ex voto, mirum, quod Ecclesia hoc non clarè exprimeret, immo expressam emissionem voti non exigeret: quamquam enim etiam tacita professio Religiosa æquivalcat expressæ, tamen solum admittitur in defectum & supplementum expressæ; & hæc quidem per se instituta est fieri.

Probatur III. quia potest suscipiens Sacramentum Ordinis ignorare obligationem voti annexam; & quamquam sciret, potest expressè habere equidem animum non votendi: atqui talis adhuc obligaretur ad continentiam; non quidem ex voto: cum hoc essentialiter pendeat à propria voluntate & intentione votentis: ergo ex præcepto; ut etiam fatetur Suarez, Sanchez, & plures alii: ergo similiter ceteri obligantur ex præcepto; ubi enim de istis legitur lex specialis Ecclesiæ? Solum itaque sunt generales leges obligantes omnes Clericos ordinatos ad ipsam continentiam.

Dices I. Cap. unic. de Voto in 6. Extrav. Antiqua Joan. XXII. eod. tit. expressè vocatur votum. In pluribus aliis antiquis canonibus vocatur promissio, sponsio castitatis sive continentia, eaque ordinandis imponitur. Respondet Coninck, Clericos

obligati, tum ex præcepto, tum ex voto. Sed alii communiter rejiciunt: quia non sunt multiplicanda vincula sine necessitate. Aliàs certè ordinarus omnis peccaret duplici sacrilegio, scilicet contra votum, & contra præceptum, & simul contra castitatem. Resp. itaque vocari votum similitudinariè, non propriè, idque satis colligitur subjecta materia, & fundamentis notæ Conclusionis.

Instabis: Loquitur Bonifacius de voto, quod postea dividit in illud quod solemnizatum fuerit per susceptionem sacri Ordinis, aut per professionem. Resp. loquitur generaliter de voto, proprio vel similitudinario, debetque ex subjecta materia utriusque membro accommodari cum proportionè. Similitudo autem consistit in eo, quod sicut votum seu professionem quicquid liberè assumit, & in obligationem consequentem se conjicit, eamque voluntariè acceptat & profitetur, sic ordinandus simpliciter non potest compelli ad hanc obligationem per legem aliquam, sed illam spontè assumit & acceptat suscipiendo ipsum Ordinem: estque obligatio religiosa, seu spectans ad virtutem religionis, ut obligatio voti. Confirmatur: quia hoc Papa appellat votum, per quod generaliter dirimitur matrimonium contrahendum ab Ordinato: sed hoc est ipsum Ecclesiæ præceptum, ut patet in iis, qui dum suscipiunt Ordines votum omnino ignorant, aut sanè per intentionem excludunt. Adem autem est in aliis: cum eodem modo & generaliter procedant canones.

Dices II. Ergo illi qui ante vel post susceptos sacros Ordines emittunt expressam castitatis votum, sive simplex, sive solemnè, transgrediendo peccant duplici sacrilegio, scilicet contra votum & contra præceptum. Resp. Conced. totum: etsi enim utrumque sit contra religionem, hæc tamen continet sub se diversas species. Nam votum ex ea obligat, quatenus decet rem Deo promissam solvi, & indecens est non solvi. Præceptum autem Ecclesiæ latum est, non ex illo, sed ex alio motivo, sed ob reverentiam divini ministerii & sacri Ordinis. Sic qui transgreditur votum juratum peccat dupliciter contra religionem, primò quatenus agit contra votum, secundò quatenus contra juramentum.

Dices III. Canones, qui sonant præceptum, possunt sic intelligi, ut non præcipiatur quidem directè ipsi continentia, sed præcipiatur voti emissio. Resp. verba Canonum nimis clarè immediate præcipere ipsam continentiam, ut ea inspicienti patet. Deinde vi Canonum obligatur ad continentiam, etiam is qui manifestè votum excludit, aut qui omnino ignoravit: atqui non sunt de iis canones spe-

speciales, sed tantum generales, qui præcipiunt omnibus continentiam: ergo &c.

Dices IV. cum *Dicasillo* disp. 1. dub. 26. n. 390. Qui ignorat obligationem continentia, obligatur equidem ex voto, quod censetur tacite emittere, etsi ignoret, illud; idque eo ipso, quod volens & sciens initiatur Ordinibus sacris: quisquis enim sciens & prudens aliquid vult, etiam vult ei annexa, adeoque tacite consentit voto ex lege Ecclesie adjuncto. Resp. Neg. Assumpt. nam volens suscipere officium, eo ipso quidem censetur velle onera illi annexa per modum legis aut præcepti; adeoque ad summum censetur velle subire obligationem votendi, quia hæc obligatio per se dicitur sacro Ordini annexa; sed non per hoc censetur ipsemet de facto votere: cum hoc requirat propriam voluntatem votentis, quam non habet, qui prorsus ignorat. Immo etsi obligationem votendi sciret annexam, posset adhuc habere animum non votendi: sicut scire esse annexam obligationem legendi Legas, necessariò quidem deberet subire obligationem legendi, posset tamen habere animum non legendi. Quare plures alii Auctores oppositæ sententiæ fatentur, talem obligari ex præcepto. Infero: ergo inde obligantur & reliqui. *Vasquez* autem putat talem non obligari ad continentiam. Sed est contra communem sententiam. Equidem quidquid sit de hoc, saltem sufficienter urget exemplum malitiosè nolentis votere: qui quid Varii diversimodè conentur evadere; sed frustra. Vide *Aversa* q. 4. scilicet 7. Unde *Dicasillo* aliis modis refutat, excogitavit hunc, qui sequitur.

Dices V. cum eodem *Dicasillo* supra num. 394. & 398. & 400. Talis non esset quidem obligatus ad continentiam, adeoque si peccaret contra castitatem, solum peccaret unico peccato, maneret tamen semper & continuo obligatus ad votum castitatis committendum, eoque emisso inciperet peccatum luxuriæ in ipso esse sacrilegium. Resp. hoc est commentum contra sensum communem, etiam aliorum Auctorum; quod sufficit pro improbatione. Deinde sequeretur, talem validè contrahere matrimonium (quidquid dicat *Dicasillo*) nam Ordo facer tantum dirimit matrimonium ratione voti continentia (quod nos vocamus præceptum) seu quatenus solemniter sunt adstricti, qui ordinantur, ipsi continentia; ut patet ex Canonibus, & illis ipsis quidem, quos alii nobis objiciunt, c. un. de Voto in 6. & Extremo. Antiqua supra cit. atqui talis non habet votum, quale putat *Dicasillo* intelligi iis Canonibus: ergo non est, unde dirimeretur matrimonium.

Dico II. Sacer Ordo dirimit matrimonium contrahendum jure Ecclesiastico. Ita *Scotus* supra, & alii communiter. Probatur: quia jus divinum de hoc nihil de-

crevit: votum etiam propriè non intervenit; & quàmvis interveniret, sine ulteriori ordinatione Ecclesie matrimonium non dirimeret: prout nec modò dirimit votum simplex, quod tamen solo jure Ecclesiastico differt à voto solemnè; ut clarè colligitur c. un. de Voto in 6.

§. III.

An ordinati in infantia aut ex metu obligentur ad Continentiam?

Dico I. Ordinati in infantia non tenentur ad castitatem. Ita *Sanchez* l. 7. disp. 30. num. 3. & alii communiter contra Antoninum, Ledesma & paucos alios. Probatur: nam non possunt teneri ex voto, cum ad illud emittendum non habuerint sufficientem libertatem: non etiam ex præcepto Ecclesie, quæ per se non obligat ad continentiam, nisi illos, qui sacrum Ordinem scienter & volenter assumunt; ut ex ipsis juribus satis constat. Immo (ut *Sanchez* advertit) aliter obligare non potuisset: eò quod continentia sit res adeò ardua, & præter inclinationem naturæ, ut nisi quis voluntariè statum continentia assumat, non possit ad eam cogi per humanam potestatem. Quibus consonat modus loquendi Apostoli 1. ad Cor. 7. & c. de iis disp. 28. ubi dicitur: Concessam ab Apostolo licentiam auferre non possumus, iis videlicet, qui voluntariè non assumunt statum, cui conjugium est interdictum. Quin immo (ut notat *Vasquez*) etsi obligatio continentia esset ex præcepto divino, non obligaret taliter ordinatos in infantia; non quidem defectu potestatis in Deo, sed ex benigna voluntatis divina interpretatione.

Capitulum ulterius non obligari ad continentiam ordinatos ante pubertatem: quia etsi sine capace aliorum præceptorum & votorum, non tamen præcepti aut voti tam ardui. Quare sicut jure antiquo non erat valida professio ante istud tempus c. Ad nostram, de Regular. sic nec censetur Ecclesia in talibus annexere votum aut præceptum de re tam ardua ac immutabili: quia tunc nec est sufficiens maturitas judicii. Nec obstat, quod posset talis votere castitatem perpetuam: nam illud votum semper est irritabile à parentibus vel tutoribus usque ad pubertatem; at votum continentia aut præceptum Ecclesie non subjacet istis; & matrimonium dirimit.

Si autem ordinetur post pubertatem ante annum ætatis decimum sextum, probabiliter valde obligaretur; nam etsi de professione aliud statuerit Tridentinum: tamen reliquit cetera vota & præcepta puberes concernentia invariata. Unde potest

contrahendum jure Ecclesiastico.

II. Ordinati in infantia non tenentur ad castitatem.

III. Non obligantur ordinati ante pubertatem.

Est possessio votere castitatem perpetuam.

II. Quid censendum de puberibus ante annum 16. ordinatis.

pubes vovere Religionem, aut castitatem perpetuam, sic ut sine sufficienti causa ne quidem Papa possit obligationem tollere, & olim ista ætas sufficiebat ad professionem; non est ergo, cur de facto non sufficeret ad obligationem continentiae annexæ Ordini per votum aut Ecclesiæ præceptum. Nec obstat, quòd statim exemplum professionis allegaverimus ad probandum, quòd non ligentur ordinati ante pubertatem: non enim intendimus præcisè argumentari à simili (quod in positivis non valet) sed assumpsimus ad ostendendum, quam rationabiliter explicetur mens Ecclesiæ, quòd non censetur velle præceptum continentiae, aut votum tacitum annexum Ordinibus afficere impuberes; qui non possunt, etsi vellent, etiam per votum explicitum se constituere in statu immutabili, quin illud ad libitum possint parentes vel tutores irritare. Quare si tales in Ordinum susceptione votum explicitum emitterent, non esset illud, quod Ecclesia annectit, nec dirimeret matrimonium, sed posset à prædictis irritari, atque esto non irritaretur, matrimonium valeret.

113.
Qualiter
ratificatio
subsequens
inducat ob-
ligationem
continentiae.

Si autem sic ordinatus adveniente sufficienti ætate ratificaret verbo vel facto, quod circa se gestum est, statim adveniret obligatio continendi cum effectu simili, sicut in ceteris ordinatis. Quòd autem c. *Ad Nostram, de Regularibus* concedatur triduum ad ratificandam professionem, solum datur ad hoc, ut possit interea reclamare & resistere, postea non amplius audiendus; idque solum procedit quoad præsumptionem fori externi. Posse verò ratificationem fieri apud Deum & in foro interno solà mente, ait *Aversa q. 4. sect. 8. §. Tertio & Ceterum, sine fine*, & tunc non minus in conscientia firmari perpetuam obligationem. Sed hoc videtur mihi habere difficultatem, quantum ad effectus canonicos dirimendi matrimonium; immo etiam quoad obligationem, quantum ad ordinationem susceptam in infantia attinet (quæ secundum nos tantum est ex præcepto) videtur enim potius requiri signum externum, quod est accommodatum modo agendi humano.

114.
Non ligatur
hæc lege cõ-
tinentia or-
dinatus ex
metu gravi
ad id injus-
sè incusso.

Dico II. Non ligatur continentia, qui Ordinem suscipit, volens quidem, tamen adactus per vim aut metum gravem, scilicet injustum, ad hoc incussum. Ita Doctores communius contra *Vasquez disp. 246. num. 34.* & alios. Estque stylus Curiae, ut testatur *Rota* in decisionibus novissimis decis. 761. ut refert *Aversa q. 4. sect. 8.* Ratio est: quia votum sic expressè emissum est invalidum c. *Perlatum*: ubi est sermo (sed exempli occurrentis gratia) de voto professionis religiosæ: ergo etiam annexum Ordinis susceptioni, si tale sit. Si autem tantum sit præceptum Ecclesiasticum continentiae, multò minus tali casu obligat: nam

ad hoc Ecclesia non minorem requirit consensum, quam ad validitatem voti.

Confirmatur I. quia gesta per metum sunt ipso facto irrita, saltem, quando non possunt facillè per providentiam judicis irritari; aliis saltem irritabilia: quare cum in præsentibus sit quid stabile, quod non potest per judices ordinarios irritari aut dispensari, censendum est comprehendi sub ordinaria providentia juris, ut scilicet sit ipso facto irritum & nullum.

Confirmatur II. quia conjugatus per metum suscipiens Ordines non obligatur ad continentiam, etiam secundum alios; ergo nec suscipiens ita ante matrimonium: quia saltem deberet aliàs conjugatus ex sua parte obligari, ut si haberet votum simplex. Debet tamen vim vel metum passus ob scandalum & forum externum causas allegare, ut iudex irritum & nullum declaret, sicut etiam in matrimonio & professione invalida.

Dices I. *Toletanus VIII. cap. 7.* de inviti premoto dicit: *Si ad conjugia, morte seculi, redire attentaverit, omni Ecclesiastica dignitate privetur, & apostata habeatur.* Vasquez ipse supra fatetur non constare, quòd loquatur Concilium de gravi metu seu cadente in constantem virum, sed Concilium mentionem in suo discursu facit etiam de metu mortis. Quare respondet Sanchez Concilium loqui, quando postea à metu liber ratificavit. Sed hoc non constat ex contextu Concilii. Fortè tamen quis diceret, id, facile confundere, & ex subiecta materia seu casu supponi contigisse. Aliter Responderi posset cum Sanchez Concilium tantum esse provinciale, nec receptum ab Ecclesia universali, immo nec viguisse in Hispania, ubi latum fuerat decretum istud. Addit *Aversa supra §. Quarta & Ad auctoritatem*, fortasse posse exponi de iis, qui etsi liberè forent ordinati, tamen invitati erant assumpti ad Ecclesiasticarum (ut loquitur Concilium) officia dignitatum.

Dices II. Qui metu baptizantur obligantur ad leges divinas & Ecclesiasticas, ergo &c. Resp. obligationem ad leges divinas Christianorum sequi tamquam necessarium accessorium ad validum baptismum; uti etiam sequitur ex jure divino subiecto ad potestatem Ecclesiæ, quæ consequenter potest illos cogere ad suarum legum, quæ non sunt tam arduæ, observantiam. At in præsentibus continentia obligatio non sequitur tamquam necessarium accessorium ad Ordines valide susceptos, sed ex libera dispositione Ecclesiæ, quæ non voluit tantum onus annectere, nisi spontè suscipienti: ut patet in ordinatis in infantia. Deinde ad statum Christianismi quisque equidem obligabatur; non ad statum ordinatorum, adeoque nec ad tam grave onus.

§. IV.

An Ecclesia rectè Continentiam sacris Ordinibus annexerit?

Resp. Aff. contra Wickes, & Hæreticos recentiores. Probatur: quia Ecclesia potest hoc validè facere, ut patet ex ejus potestate legislativa, & Tridentino sess. 24. can. 9. Potest etiã licitè: quia ad hoc cogit justissima causa: nam (ut ait Sotus dist. 37. num. 4.) clericus deputatur ministerio sacro, quod requirit munditiam mentis & carnis, perspicacitatem intellectus, & fervorem affectus, ad quæ omnia disponit continentia, & ad eorum opposita frequentia actus carnalis. Neque in hoc Ecclesia alicui præjudicat: cum neminem cogat ad Ordinem suscipiendum: qui enim non potest vel non vult esse continens, ab ordine abstineat. Confirmatur: quia si Abimelech 1. Regum 21. noluerit dare panem sanctificatum, nisi mundis à mulieribus: quanto amplius munditia ab iisdem requiritur in illis, quorum indies est sumere & offerre Agnum immaculatum, vel saltem offerentibus proximè assistere. Deinde insanum est arguere Ecclesiam in Constitutionibus suis, præsertim adeo antiquis & solemnibus, immo Apostolicis.

Dices I. Apostolus 1. ad Timoth. 3. ait: Oportet Episcopum esse unius uxoris virum. Resp. Apostolum non requirere, ut Episcopus habeat actu uxorem, quam nec ipsemet Apostolus habuit: cum enim nulli alteri præcipiatur habere uxorem, ad quid præciperetur Episcopo? sed vult quod eligendus in Episcopum non sit bigamus, id est non habuerit plures uxores, sive interim unam habuerit, sive nullam. Quod clarè patet ex c. 5. ejusdem Epistolæ, ubi vult in diaconissam, eligi viduam, quæ fuerit unius viri uxor; ubi. Apostolus non vult eam actu habere virum, cum supponatur ipsa esse & mansura vidua: adolescentiores enim viduas, quæ postea volunt nubere, prohibet eligi.

Dices II. Apostolus ad Cor. 7. ait:

Propter fornicationem autem unusquisque suam aliam uxorem habeat. Resp. Apostolum ibi non præcipere vel consilium, ut omnes contrahant matrimonium; cum ibidem dicat: Dico autem non nuptis & viduis, bonum est illis, si sic permaneant, sicut & ego. Item: Beatior erit, si sic manserit. Unde prædicta verba dirigit ad conjugatos, volens, ne propter conversionem ad fidem recedant à se invicem, sed perseverent in matrimonio prius habito, eoque (nisi obstat impedimentum) castè utantur ob periculum incontinentiæ, quod aliis incurrerant.

Dices III. Juxta Apostolum ad Hebr. 13. Honorabile connubium in omnibus: ergo etiam in sacerdotibus. Resp. Neg. Conf. non enim vult Apostolus, omnibus esse honestum, contrahere matrimonium, etiamsi sit vinculo continentiae adstricti (alioquin contradiceret sibi ipsi 1. ad Timoth. 5. ubi idcirco viduas assumptas in ministerium Ecclesiæ volentes nubere dicit habere damnationem) sed vult matrimonium ejusque usum secundum se esse in omnibus seu ex omni parte honorabile inter personas qualificatas, sive rationem Sacramenti, sive bonum fidei, sive bonum prolis spectes: vel esse honestum in omnibus, id est, apud omnes Gentes. Vel denique hortatur Hebræos, ut matrimonium jam contractum honorabile præstent, nihil committendo contrarium pudicitiae conjugali. Unde subdit: Fornicarios enim & adulteros judicabit Deus.

Dices IV. Prohibere nuptias est proprium Hæreticorum juxta Apostolum 1. ad Timoth. 4. Resp. Apostolum solum velle, quod sit Hæreticorum damnare generaliter nuptias, tamquam naturæ suæ malas, ut quidam Hæretici fecerunt: hoc autem non facit Ecclesia, quæ nuptias manifestè approbat, immo inter Sacramenta recenset; easque tum ob reverentiam sacrarum functionum, tum ob alias Ecclesiæ utilitates, prohibet iocundis, qui se voluntariè in tali statu collocarunt; quod non tangit Apostolus. Solutiones quarumdam aliarum objectionum, & falsarum historiarum, quas solent Hæretici fabricare, vide apud Bellarminum lib. 1. de Clericis cap. 20. & duobus seqq.

